

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa D. W.

przeciwko Urzędowi [...]

o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę i

odszkodowanie z tytułu dyskryminacji,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 kwietnia 2015 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego

w W.

z dnia 5 listopada 2014 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie i zwalnia powódkę częściowo od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi kasacyjnej ponad 500 zł (pięćset).

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy postanowieniem z 5 listopada 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną powódki D. W. od wyroku tego Sądu z 13 grudnia 2013 r., którym po ponownym rozpoznaniu oddalono jej apelację w zakresie powództwa o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę i odszkodowanie z tytułu dyskryminacji oraz odrzucono apelację w pozostałym zakresie. Skarga kasacyjna została odrzucona, gdyż Sąd Okręgowy

postanowieniem z 5 maja 2014 r. oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych a postanowieniem z 24 czerwca 2014 r. odrzucił jej kolejny wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej na podstawie art. 107 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (kssc). Powódka nie opłaciła skargi kasacyjnej.

W zażaleniu na postanowienie z 5 listopada 2014 r. powódka wniosła także zażalenia na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. na postanowienia z 5 maja i z 24 czerwca 2014 r. Zarzuciła naruszenie art. 102 ustawy o kssc, gdyż niezasadnie i nieprawidłowo oddalono jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od skargi kasacyjnej, w sytuacji gdy wykazała, że nie jest w stanie ponieść tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, jak również wobec tego, że na wcześniejszych etapach postępowania była zwolniona od kosztów sądowych, a jej sytuacja majątkowa nie uległa poprawie lecz pogorszeniu. Uzyskała zwolnienie od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej, którą w tej sprawie rozpoznał Sąd Najwyższy wyrokiem z 7 maja 2013 r., II PK 259/12. Skoro wcześniej przyznano jej zwolnienie od kosztów sądowych to odwołanie takiego zwolnienia w obecnym postępowaniu kasacyjnym wymaga stwierdzenia, że jej położenie uległo poprawie. Sąd Okręgowy nie podał motywów odmowy zwolnienia w tym aspekcie. Powódka bez własnej winy nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla siebie. Nie ma stałych dochodów, ma trudności ze znalezieniem stałej pracy. Jedynym źródłem utrzymania jest nie regularne wynagrodzenie z tytułu okresowych umów cywilnych, których przedmiotem jest szkolenie w zakresie kompetencji społecznych. Nie może zgodzić się z oceną Sądu, że nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych. Po zwolnieniu z pracy u pozwanego przekwalifikowała się i uzyskała kwalifikacje trenerskie, jednak poszukiwanie zleceń pokazuje, że rynek usług jest w kryzysie. Powódka nie posiada oszczędności, obciążona jest kredytem frankowym na mieszkanie. Ponadto zarzuciła naruszenie art. 107 ust. 1 i 2 ustawy o kssc co odniosła do postanowienia Sądu Okręgowego z 24 czerwca 2014 r. Pojawiły się nowe okoliczności, które nie pozwalały na odrzucenie wniosku. Sytuacja powódki pogorszyła, się gdyż zalega z należnościami mieszkaniowymi za 3 miesiące i zachodzi ryzyko windykacji przez wspólnotę mieszkaniową. Musi pożyczać

pieniądze od znajomych i rodziny na codzienną egzystencją. Nie ma zleceń w dziedzinie, którą się zajmuje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut zażalenia, że Sąd Okręgowy zamiast odrzucić postanowieniem z 24 czerwca 2014 r. kolejny wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej powinien rozpoznać go merytorycznie można uznać za zasadny. Nie są však niewiarygodne załączone dokumenty wskazujące na pożyczki i zadłużenie mieszkaniowe powódki. Nie oznacza to uwzględnienia w całości wniosku o zwolnienie od kosztów, gdyż nie spełnia się teza, że w takiej sytuacji nie można odmawiać powódce zwolnienia od kosztów, gdyż jej sytuacja majątkowa się pogarsza a już uprzednio była zwolniona od opłaty od skargi kasacyjnej. Należy dostrzec, że powódka osiąga dochody z zatrudnienia. Wprawdzie jest to tylko zlecenie, lecz ustalono, że dochody są stałe (1.500 zł miesięcznie). Po wtóre ma rację Sąd Okręgowy, że powódka od dłuższego czasu trzyma się tylko jednego rodzaju pracy, choć może podjąć inne zatrudnienie lub działalność, zwłaszcza, że pozwala na to rynek pracy w dużym mieście (W.). Nie ma jednak w pełni racji Sąd Okręgowy gdyż nie można pominąć, że opłata do skargi kasacyjnej wynosi 3.462,60 zł. W ocenie składu skłania to do uwzględnienia wniosku tylko o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej ponad 500 zł. Orzecznictwo, które wskazał Sąd Okręgowy w uzasadnieniu oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych dotyczy różnych sytuacji i dlatego nie w pełni jest równoważne w tej sprawie.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze oraz art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 380 k.p.c. w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. o art. 102 i art. 107 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).